

10/19/2022

OMAISHOIDON TUEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Hoitopalkkion taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden mukaan. Laki määrittelee vähimmäispalkkion suuruuden. Hoitopalkkioon tulee vuosittain indeksitarkastukset.

Omaishoidon tuen (kaikki hoitoisuusryhmät) myöntämisen edellytykset

- 1) Henkilö tarvitsee alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn vuoksi kotioloissa hoitoa ja muuta huolenpitoa.
- 2) Hoidettavan omainen tai muu läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palveluiden avulla.
- 3) Hoitajan terveys ja toimintakyky vastaavat omaishoidon asettamia vaatimuksia.
- 4) Omaishoito yhdessä muiden sosiaali - ja terveystalveluiden kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävää.
- 5) Hoidettavan koti on terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva.
- 6) Tuen myöntämisen arvioidaan olevan hoidettavan edun mukaista.

Laki omaishoidon tuesta 2.12.2005/937

Muut edellytykset (kaikki hoitoisuusryhmät):

- Omaishoidon tuesta vastaava työntekijä on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin omaishoidon tukea hakevaan perheeseen. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota kokonaisvaltaiseen hoidon sitovuuteen ja vaativuuteen sekä hoidettavan toimintakykyyn huomioiden fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen toimintakyky sekä suoriutuminen päivittäisistä henkilökohtaisista toiminnoista.
- Arvioinnissa otetaan huomioon perheen tavanomaiset sisäiset vastuut, kuten puolisoien tavanomainen toistensa auttaminen sekä tavanomainen huolenpito lapsesta.
- Mikään tietty diagnoosi ei oikeuta tai edellytä omaishoidon tukea.
- Omaishoitaja ottaa päävastuun hoidettavan hoidosta ja huolenpidosta.
- Omaishoitajan terveydentila on kotikäynnillä selvitetty, tarvittaessa pyydetty lääkärinlausunto ja todettu, että terveydentila ei ole este omaishoitajuudelle.
- Omaishoitaja sitoutuu omaishoidettavan toimintakykyä ylläpitävään toimintaan.

Perusteet omaishoidon tuen myöntämiseksi alle 18-vuotiailla

Hoitoisuusryhmä I

Kuvaus:

- Lasten ja nuorten omaishoidon tuki kohdennetaan vaikeasti vammaisille ja pitkäaikaissairaille lapsille ja nuorille, joiden hoito on terveeseen saman ikäiseen lapseen tai nuoreen verrattuna erittäin vaativaa ja sitovaa.
- Alle 3-vuotiaalle lapselle tukea voidaan myöntää silloin, kun kysymyksessä on vaikeavammainen tai pitkäaikaissairas lapsi, joka tarvitsee vaativan ja sitovan hoidon lisäksi esimerkiksi vaativia hoitotoimenpiteitä (näitä voivat olla muun muassa peg letku, iv-hoito) tai lapsi muutoin vaatisi sairaalahoitoa tai laitoshoitotasaisen hoitopaikan.

Kriteerit:

- Lapsi tai nuori tarvitsee jatkuvaa hoitoa, huolenpitoa, valvontaa ja ohjausta.
- Lapsi tai nuori tarvitsee ikäänsä nähden paljon hoitoa ja jatkuvaa apua useissa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa kuten liikkumisessa, lääkehuollossa, ruokailuissa, peseytymisessä, pukeutumisessa, henkilökohtaisen hygienian hoidossa, wc-asioinnilla sekä kodin ulkopuolella liikkumisessa ja toimimisessa.
- Omaishoidon tarpeen arvioinnissa kiinnitetään huomiota päivittäisten toimintojen ja avun tarpeen lisäksi kommunikaatioon ja ymmärryskykyyn ja kykyyn olla toisten kanssa vuorovaikutuksessa sekä vaativien hoitotoimenpiteiden tarpeeseen.
- Hoitoisuusryhmässä I lapsi ei yleensä tarvitse säännöllisesti vammasta tai sairaudesta johtuvaa hoitoa yöaikaan, mutta enemmän valvontaa ikätasoon nähden.

Muut tuen myöntämistä ohjaavat kriteerit:

- Ainoastaan ohjauksen ja valvonnan tarve eivät ole riittäviä perusteita omaishoidon tuelle lapsuusiässä.

Hoitoisuusryhmä II

Kuvaus:

- Lasten ja nuorten omaishoidon tuki kohdennetaan vaikeasti vammaisille ja pitkäaikaissairaille lapsille ja nuorille, joiden hoito terveeseen saman ikäiseen lapseen tai nuoreen verrattuna on erittäin vaativaa ja sitovaa.

Kriteerit:

- Hoitoisuusryhmässä II lapsi tai nuori tarvitsee runsaasti jatkuvaa hoitoa ja apua lähes kaikissa päivittäisissä henkilökohtaisissa toiminnoissa kuten liikkumisessa, lääkehuollossa, ruokailuissa, peseytymisessä, pukeutumisessa, henkilökohtaisen hygienian hoidossa, wc-asioinnilla sekä kodin ulkopuolella liikkumisessa ja toimimisessa.

- Omaishoidon tarpeen arvioinnissa kiinnitetään huomiota päivittäisten toimintojen ja avun tarpeen lisäksi kommunikaatioon ja ymmärryskykyyn ja kykyyn olla toisten kanssa vuorovaikutuksessa sekä erityisen vaativien hoitotoimenpiteiden tarpeeseen, sitovuuteen ja toistuvuuteen.
- Lapsi tai nuori tarvitsee yleensä hoitoa/tai valvontaa kokoaikaisesti, myös yöaikaan.

Muut tuen myöntämistä ohjaavat kriteerit:

- Palkkioluokka voidaan alentaa yhtä alempaan maksuluokkaan seuraavissa tilanteissa: Mikäli hoidettava saa runsaasti kunnan järjestämiä palveluja (jaksohoitoa 14 päivää tai enemmän kuukaudessa tai kotiin tai kotona asumista tukevia palveluja vähintään 35 tuntia viikossa).

Hoitoisuusryhmä III a raskas siirtymävaihe

Kuvaus:

- Omaishoitolain 5 §:n 2 momentissa säädetään omaishoidon tuesta tilanteessa, jossa omaishoitaja on hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana lyhytaikaisesti estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä. Tällöin hoidettava tarvitsee erittäin runsaasti hoivaa ja huolenpitoa ja hoidettava tarvitsee kokoaikaisesti toisen henkilön läsnäoloa ja apua henkilökohtaisissa toimissa. Hoidon sitovuus on samaa tasoa kuin sairaalahoidossa tai tehostetussa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa.
- Hoidollisesti raskas siirtymävaihe voi olla esimerkiksi siirtyminen hoitomuodosta toiseen, toipuminen vakavasta onnettomuudesta tai saattohoito.
- Hoitotyö on fyysisesti ja psyykkisesti erittäin raskasta ja sitoo hoitajaa merkittävästi.

Kriteerit:

- Siirtymävaiheen hoitopalkkion saaminen edellyttää, että hoitava lääkäri on arvioinut omaishoidettavan tilanteen.
- Tuen myöntämisen perusteena on lääkärinlausunto hoidettavan vaikeasta sairaudesta tai vammasta sekä työnantajan päätös omaishoitajan palkattomasta työvapaasta.
- Hoitopalkkio maksetaan määräaikaisesti enintään kuuden kuukauden ajalta omaiselle tai läheiselle, joka jää ansiotyöstä pois vaikeasti sairaan henkilön hoitamista varten.
 - Omaishoito on siirtymävaiheen aikaista hoitoa, jolloin omaishoitaja on estynyt lyhytaikaisesti tekemästä omaa tai toisen työtä tai päätoimista opiskelua.
- Hoidettava tarvitse ympärivuorokautisesti runsaasti hoivaa ja huolenpitoa tai valvontaa ja ohjausta henkilökohtaisissa toiminnoissa kuten lääkehuollossa, ruokailuissa, peseytymisessä, pukeutumisessa, henkilökohtaisen hygienian hoidossa, wc-asioinnilla ja liikkumisessa.

Muut tuen myöntämistä ohjaavat kriteerit:

- Palkkioluokka voidaan alentaa yhtä tai kahta alempaan maksuluokkaan seuraavissa tilanteissa: Mikäli hoidettava saa runsaasti kunnan järjestämiä palveluja (jaksohoitoa

14 päivää tai enemmän kuukaudessa tai kotiin tai kotona asumista tukevia palveluja vähintään 35 tuntia viikossa).

- Hoitoisuusryhmän III hoitopalkkiota ei makseta, jos hoitaja olisi samalta ajalta oikeutettu saamaan sairausvakuutuslain 10 luvun mukaista erityishoitorahaa (alle 16-vuotias lapsi) tai vuorotteluvapaalain 13 §:n mukaista vuorottelukorvausta (Laki omaishoidon tuesta 5 §).

Hoitoisuusryhmä III b erittäin vaativa ympärivuorokautinen hoidon tarve

Kuvaus:

- Omaishoito on päätoimista ja omaishoitaja on estynyt tekemästä kodin ulkopuolista työtä hoitaakseen omaistaan.
- Toistaiseksi voimassa oleva erittäin vaativa ympärivuorokautinen hoidon tarve.

Kriteerit:

- Tuen myöntämisen perusteena on lääkärinlausunto hoidettavan vaikeasta sairaudesta tai vammasta.
- Hoitopalkkio voidaan myöntää, jos omaishoitaja on estynyt tekemästä kokopäiväistä ansiotyötä.

Muut tuen myöntämistä ohjaavat kriteerit:

- Palkkioluokka voidaan alentaa yhtä tai kahta alempaan maksuluokkaan seuraavissa tilanteissa: Mikäli hoidettava saa runsaasti kunnan järjestämiä palveluja (jaksohoitoa 14 päivää tai enemmän kuukaudessa tai kotiin tai kotona asumista tukevia palveluja vähintään 35 tuntia viikossa).
- Hoitoisuusryhmän III Hoitopalkkiota ei makseta, jos hoitaja olisi samalta ajalta oikeutettu saamaan sairausvakuutuslain 10 luvun mukaista erityishoitorahaa (alle 16-vuotias lapsi) tai vuorotteluvapaalain 13 § mukaista vuorottelukorvausta (Laki omaishoidon tuesta 5 §).

Mikäli hoidettava on lastensuojelun asiakkaana, omaishoidon tukipäätös odottaa tarvittaessa niin kauan, kunnes mahdollinen lastensuojelun tarve on selvitetty. Omaishoidon tuki voidaan myöntää, jos lastensuojelun asiakkuus on avohuollon tukitoimi tai johtuu lapsen haasteista / haastavuudesta.

Jos lapsen vanhemmat ovat eronneet ja heillä on yhteishuoltajuus, tulee molempien vanhempien tietää omaishoidon tuen hakemisesta. Tämä varmistetaan siten, että molemmat vanhemmat allekirjoittavat hakemuksen tai omaishoidon tukea hakeva vanhempi kirjaa hakemukselle toisen huoltajan yhteystiedot asian selvittämistä varten. Omaishoitajana voi toimia vain toinen vanhemmista. Mikäli alaikäisen omaishoidettavan lapsen vanhemmat eroavat tuen myöntämisen jälkeen, on asumisjärjestelyistä ilmoitettava kunnan omaishoidon tuesta vastaavalle työntekijälle.

Omaishoidon tuen toimeksiantosopimusta tehtäessä otetaan huomioon se, jos lapsi viettää säännöllisesti osan kuukaudesta toisen huoltajan luona. Omaishoidon hoitopalkkiota voidaan alentaa, mikäli lapsi on säännöllisesti osan kuukaudesta toisen huoltajan luona, joka ei toimi omaishoitajana. Mikäli lapsi on yli 7 päivää kuukaudessa toisen vanhemman luona, kertyy omaishoidon vapaita kaksi vuorokautta kuukaudessa.

Perusteet omaishoidon tuen myöntämiseksi 18–64-vuotiailla

Hoitoisuusryhmä I

Kuvaus:

- Omaishoidon tarpeen arvioinnissa kiinnitetään huomiota fyysiseen, psyykkiseen, sosiaaliseen ja kognitiiviseen toimintakykyyn sekä suoriutumiseen henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa.
- Hoidettava tarvitsisi useita kotihoidon käyntejä tai muuta kotiin annettavaa apua, mikäli omaishoitoa ei olisi.
- Hoitotyö on vaativaa ja fyysisesti ja/tai psyykkisesti raskasta ja sitoo hoitajaa merkittävästi.

Kriteerit:

- Hoidettava tarvitsee toistuvasti päivittäin hoitoa ja huolenpitoa sekä valvontaa ja ohjausta henkilökohtaisissa toiminnoissa kuten lääkehuollossa, ruokailussa, peseytymisessä, pukeutumisessa, henkilökohtaisen hygienian hoidossa, wc-asiointilla ja liikkumisessa. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota lisäksi kommunikaatioon sekä valvonnan ja erityisen vaativien hoitotoimenpiteiden tarpeeseen.
- Hoidettava tarvitsee apua asiointiin kodin ulkopuolella.
- Hoidettava voi olla vain osan aikaa päivästä (noin 2-4 tuntia) tai yön yli yksin kotona.
- Hoidettava voi tarvita hoitoa myös yöaikaan, mutta hoidon tarve yöaikaan ei ole jatkuvaa/ säännöllistä.
- Hoidon tarve ei välttämättä edellytä hoitajan ja hoidettavan asumista samassa taloudessa, mutta hoitajan tulee sitoutua toistuvaan päivittäiseen huolenpitoon ja hoitoon.

Muut tuen myöntämistä ohjaavat kriteerit:

- Valvonnassa ja ohjauksessa voidaan osittain käyttää apuna teknisiä apuvälineitä (esimerkiksi ovihälytін, turvapuhelin, kuvaäänilyhteys).
- Arvioinnissa tuen ulkopuolelle jäävät ne hoidettavat, joiden avun tarve on vähäinen tai se kohdistuu pelkästään asiointiin, siivoukseen tai muihin kodinhoitotehtäviin.
- Omaishoitaja voi käydä työssä osa-aikaisesti, kokopäiväinen työskentely on mahdollista kotihoidon käyntien tai muiden vastaavien palvelujen avulla.

Hoitoisuusryhmä II

Kuvaus:

- Hoidettava tarvitsee runsaasti jatkuvaa hoitoa, huolenpitoa ja apua lähes kaikissa päivittäisissä henkilökohtaisissa toiminnoissa ympärivuorokautisesti ja tarvitsee sairauden, kehitysvamman tai psyykkisen vointinsa vuoksi jatkuvaa valvontaa.

- Hoitotoimenpiteissä avustaminen vaatii pääsääntöisesti hoitajan fyysistä avustamista (muun muassa vaipan vaihto, nostoapu, kääntäminen).
- Omaishoito korvaa ympärivuorokautisen tehostetun palveluasumisen tarpeen.

Kriteerit:

- Omaishoidon tarpeen arvioinnissa kiinnitetään huomiota fyysiseen, psyykkiseen, sosiaaliseen ja kognitiiviseen toimintakykyyn sekä suoriutumiseen henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa kuten lääkehuollossa, ruokailussa, peseytymisessä, pukeutumisessa, henkilökohtaisen hygienian hoidossa, wc-asioinnilla ja liikkumisessa. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota lisäksi kommunikaatioon sekä valvonnan ja erityisen vaativien hoitotoimenpiteiden tarpeeseen.
- Hoidon tai valvonnan tarve yöaikaan on säännöllistä. Hoidon tarve on jatkuvaa ympärivuorokautisen hoidon tarvetta.
- Hoidon tarve edellyttää hoidettavan ja omaishoitajan asumista samassa taloudessa.
- Hoidettava voi olla lyhyen aikaa (alle 2 tuntia) yksin kotona.

Muut tuen myöntämistä ohjaavat kriteerit:

- Valvonnassa ja ohjauksessa voidaan osittain käyttää apuna teknisiä apuvälineitä (esimerkiksi ovihälytin, turvapuhelin, kuvaääniyhteys).
- Arvioinnissa tuen ulkopuolelle jäävät ne hoidettavat, joiden avun tarve on vähäinen tai se kohdistuu pelkästään asiointiin, siivoukseen tai muihin kodinhoitotehtäviin.
- Palkkioluokka voidaan alentaa yhtä alempaan maksuluokkaan seuraavissa tilanteissa: Mikäli hoidettava saa runsaasti kunnan järjestämiä palveluja (jaksohoitoa 14 päivää tai enemmän kuukaudessa tai kotiin tai kotona asumista tukevia palveluja vähintään 35 tuntia viikossa).

Hoitoisuusryhmä III a raskas siirtymävaihe

Kuvaus:

- Omaishoitolain 5 §:n 2 momentissa säädetään omaishoidon tuesta tilanteessa, jossa omaishoitaja on hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana lyhytaikaisesti estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä. Tällöin hoidettava tarvitsee erittäin runsaasti hoivaa ja huolenpitoa ja hoidettava tarvitsee kokoaikaisesti toisen henkilön läsnäoloa ja apua henkilökohtaisissa toiminnoissa. Hoidon sitovuus on samaa tasoa kuin sairaalahoidossa tai tehostetussa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa.
- Hoidollisesti raskas siirtymävaihe voi olla esimerkiksi siirtyminen hoitomuodosta toiseen, toipuminen vakavasta onnettomuudesta tai saattohoito.
- Hoitotyö on fyysisesti ja psyykkisesti erittäin raskasta ja sitoo hoitajaa merkittävästi.

Kriteerit:

- Siirtymävaiheen hoitopalkkion saaminen edellyttää, että hoitava lääkäri on arvioinut omaishoidettavan tilanteen.

- Tuen myöntämisen perusteena on lääkärinlausunto hoidettavan vaikeasta sairaudesta tai vammasta sekä työnantajan päätös omaishoitajan palkattomasta työvapaasta.
- Hoitopalkkio maksetaan määräaikaisesti enintään kuuden kuukauden ajalta omaiselle tai läheiselle, joka jää ansiotyöstä pois vaikeasti sairaan henkilön hoitamista varten.
 - Omaishoito on siirtymävaiheen aikaista hoitoa, jolloin omaishoitaja on estynyt lyhytaikaisesti tekemästä omaa tai toisen työtä tai päätoimista opiskelua.
- Hoidettava tarvitsee ympärivuorokautisesti runsaasti hoivaa ja huolenpitoa sekä valvontaa ja ohjausta henkilökohtaisissa toiminnoissa kuten lääkehuollossa, ruokailussa, peseytymisessä, pukeutumisessa, henkilökohtaisen hygienian hoidossa, wc-asioinnilla ja liikkumisessa.
- Hoitotyö edellyttää omaishoitajan työpanosta ja hoitovastuuta ympäri vuorokauden.
- Hoidettavan ei ole mahdollista olla yksin kuin hyvin lyhyen aikaa.
- Edellyttää omaishoitajan asumista samassa taloudessa.

Muut tuen myöntämistä ohjaavat kriteerit:

- Palkkioluokka voidaan alentaa yhtä tai kahta alempaan maksuluokkaan seuraavissa tilanteissa: Mikäli hoidettava saa runsaasti kunnan järjestämiä palveluja (jaksohoitoa 14 päivää tai enemmän kuukaudessa tai kotiin tai kotona asumista tukevia palveluja vähintään 35 tuntia viikossa).
- Hoitoisuusryhmän III Hoitopalkkiota ei makseta, jos hoitaja olisi samalta ajalta oikeutettu saamaan vuorotteluvapaalain 13 §:n mukaista vuorottelukorvausta (Laki omaishoidon tuesta 5 §).

Hoitoisuusryhmä III b erittäin vaativa ympärivuorokautinen hoidon tarve

Kuvaus:

- Omaishoito on päätoimista ja omaishoitaja on estynyt tekemästä kodin ulkopuolista työtä hoitaakseen omaistaan.
- Toistaiseksi voimassa oleva erittäin vaativa ympärivuorokautinen hoidon tarve.

Kriteerit:

- Tuen myöntämisen perusteena on lääkärinlausunto hoidettavan vaikeasta sairaudesta tai vammasta.
- Hoitopalkkio voidaan myöntää, jos omaishoitaja on estynyt tekemästä kokopäiväistä ansiotyötä.

Muut tuen myöntämistä ohjaavat kriteerit:

- Palkkioluokka voidaan alentaa yhtä tai kahta alempaan maksuluokkaan seuraavissa tilanteissa: Mikäli hoidettava saa runsaasti kunnan järjestämiä palveluja (jaksohoitoa 14 päivää tai enemmän kuukaudessa tai kotiin tai kotona asumista tukevia palveluja vähintään 35 tuntia viikossa).

- Hoitoisuusryhmän III Hoitopalkkiota ei makseta, jos hoitaja olisi samalta ajalta oikeutettu saamaan vuorotteluvapaalain 13 § mukaista vuorottelukorvausta (Laki omaishoidon tuesta 5 §).

Perusteet omaishoidon tuen myöntämiselle 65 – vuotta täyttäneillä

Hoitoisuusryhmä I

Kuvaus:

- Hoidettava selviytyy päivittäisissä toiminnoissa ja kodin ulkopuolisessa asiointista valvonnan, seurannan ja tuen avulla. Omaishoito korvaa päivittäisiä kotihoidon palveluja, tukipalveluja tai palveluasumisen.
- Hoito sitoo omaishoitajan pääsääntöisesti kokopäiväisesti ja päävastuu hoidosta on omaishoitajalla.

Kriteerit:

- Hoidettava tarvitsee toistuvasti päivittäin hoitoa ja huolenpitoa sekä valvontaa ja ohjausta henkilökohtaisissa toiminnoissa kuten lääkehuollossa, ruokailussa, peseytymisessä, pukeutumisessa, henkilökohtaisen hygienian hoidossa, wc-asiointilla ja liikkumisessa. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota lisäksi kommunikaatioon sekä valvonnan ja erityisen vaativien hoitotoimenpiteiden tarpeeseen.
- Hoidettava tarvitsee apua asiointiin kodin ulkopuolella.
- Hoidettava voi olla vain osan aikaa päivästä (noin 2-4 tuntia) tai yön yli yksin kotona.
- Hoidettava voi tarvita hoitoa myös yöaikaan, mutta hoidon tarve yöaikaan ei ole jatkuvaa/ säännöllistä.
- Hoidon tarve ei välttämättä edellytä hoitajan ja hoidettavan asumista samassa taloudessa, mutta hoitajan tulee sitoutua toistuvaan päivittäiseen huolenpitoon ja hoitoon.

Muut tuen myöntämistä ohjaavat kriteerit:

- Valvonnassa ja ohjauksessa voidaan osittain käyttää apuna teknisiä apuvälineitä (esimerkiksi ovihälytin, turvapuhelin, kuvaääniyhteys).
- Arvioinnissa tuen ulkopuolelle jäävät ne hoidettavat, joiden avun tarve on vähäinen tai se kohdistuu pelkästään asiointiin, siivoukseen tai muihin kodinhoitotehtäviin.
- Hoidettavalla voi olla kotihoidon palveluja, mutta päävastuu hoidosta on omaishoitajalla.
- Omaishoitaja voi käydä työssä osa-aikaisesti, kokopäiväinen työskentely on mahdollista kotihoidon käyntien tai muiden vastaavien palvelujen avulla.

Myöntämisperusteiden tueksi viitteelliset RAI-arvot, joista Maplen lisäksi kahden tulee täytyä:

CPS	2 (Kognitiomittari 0-6)
ADLH	1 (Arkisuoriutuminen, perustoiminnot 0-6)
IADLCH	5 (Arkisuoriutuminen, välinetoiminnot 0-6)
MAPLe	3 (Palvelutarveluokka 1-5)
ABS	4 (Haastava käyttäytyminen 0-12)

Hoitoisuusryhmä II

Kuvaus:

- Hoidettava selviytyy päivittäisistä toiminnoista pääsääntöisesti ympärivuorokautisen ja lähes jatkuvan hoidon, huolenpidon, ohjauksen ja valvonnan avulla. Hoidettava tarvitsee myös yöllistä hoitoa, ohjausta tai valvontaa. Hoito on sitovaa. Omaishoito on vaihtoehto palveluasumiselle tai ympärivuorokautiselle hoidolle.
- Hoitotoimenpiteissä avustaminen vaatii pääsääntöisesti hoitajan fyysistä avustamista (muun muassa vaipan vaihto, nostoapu, kääntäminen).

Kriteerit:

- Hoidettava tarvitsee runsaasti hoivaa ja huolenpitoa sekä valvontaa ja ohjausta henkilökohtaisissa toiminnoissa kuten lääkehuollossa, ruokailussa, peseytymisessä, pukeutumisessa, henkilökohtaisen hygienian hoidossa, wc-asioinnilla ja liikkumisessa. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota lisäksi kommunikaatioon sekä valvonnan ja erityisen vaativien hoitotoimenpiteiden tarpeeseen.
- Hoitotyö edellyttää omaishoitajan työpanosta ja hoitovastuuta pääsääntöisesti ympäri vuorokauden.
- Hoidon tarve edellyttää hoidettavan ja omaishoitajan asumista samassa taloudessa.
- Hoidettava voi olla lyhyen aikaa (alle 2 tuntia) yksin kotona.

Muut tuen myöntämistä ohjaavat kriteerit:

- Hoidettavalla voi olla kotihoidon tai muita vastaavia palveluja, mutta päävastuu hoidosta on omaishoitajalla.
- Valvonnassa ja ohjauksessa voidaan osittain käyttää apuna teknisiä apuvälineitä (esimerkiksi ovihälytin, turvapuhelin, kuvaäänilyhteys).
- Palkkioluokka voidaan alentaa yhtä alempaan maksuluokkaan seuraavissa tilanteissa: Mikäli hoidettava saa runsaasti kunnan järjestämiä palveluja (jaksohoitoa 14 päivää tai enemmän kuukaudessa tai kotiin tai kotona asumista tukevia palveluja vähintään 35 tuntia viikossa).

Myöntämisperusteiden tueksi viitteelliset RAI-arvot, joista Maplen lisäksi kahden tulee täytyä:

CPS	3 (Kognitiomittari 0–6)
ADLH	2 (Arkisuoriutuminen, perustoiminnot 0–6)
IADLCH	6 (Arkisuoriutuminen, välinetoiminnot 0–6)
MAPLe	4 (Palvelutarveluokka 1–5)
ABS	4 (Haastava käyttäytyminen 0–12)

Hoitoisuusryhmä III a raskas siirtymävaihe

Kuvaus:

- Omaishoitolain 5 §:n 2 momentissa säädetään omaishoidon tuesta tilanteessa, jossa omaishoitaja on hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana lyhytaikaisesti estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä. Tällöin hoidettava tarvitsee erittäin runsaasti hoivaa ja huolenpitoa ja hoidettava tarvitsee kokoaikaisesti toisen henkilön läsnäoloa ja apua henkilökohtaisissa toimissa. Hoidon sitovuus on samaa tasoa kuin sairaalahoidossa tai tehostetussa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa.
- Hoidollisesti raskas siirtymävaihe voi olla esimerkiksi siirtyminen hoitomuodosta toiseen, toipuminen vakavasta onnettomuudesta tai saattohoito.
- Hoitotyö on fyysisesti ja psyykkisesti erittäin raskasta ja sitoo hoitajaa merkittävästi.

Kriteerit:

- Siirtymävaiheen hoitopalkkion saaminen edellyttää, että hoitava lääkäri on arvioinut omaishoidettavan tilanteen.
- Tuen myöntämisen perusteena on lääkärinlausunto hoidettavan vaikeasta sairaudesta tai vammasta sekä työnantajan päätös omaishoitajan palkattomasta työvapaasta.
- Hoitopalkkio maksetaan määräaikaisesti enintään kuuden kuukauden ajalta omaiselle tai läheiselle, joka jää ansiotyöstä pois vaikeasti sairaan henkilön hoitamista varten.
 - Omaishoito on siirtymävaiheen aikaista hoitoa, jolloin omaishoitaja on estynyt lyhytaikaisesti tekemästä omaa tai toisen työtä tai päätoimista opiskelua.
- Hoidettava tarvitsee ympärivuorokautisesti runsaasti hoivaa ja huolenpitoa tai valvontaa ja ohjausta henkilökohtaisissa toiminnoissa kuten lääkehuollossa, ruokailussa, peseytymisessä, pukeutumisessa, henkilökohtaisen hygienian hoidossa, wc-asioinnilla ja liikkumisessa.
- Hoitotyö edellyttää omaishoitajan työpanosta ja hoitovastuuta ympäri vuorokauden.
- Hoidettavan ei ole mahdollista olla yksin kuin hyvin lyhyen aikaa.
- Edellyttää omaishoitajan asumista samassa taloudessa.

Muut tuen myöntämistä ohjaavat kriteerit:

- Palkkioluokka voidaan alentaa yhtä tai kahta alempaan maksuluokkaan seuraavissa tilanteissa: Mikäli hoidettava saa runsaasti kunnan järjestämiä palveluja (jaksohoitoa 14 päivää tai enemmän kuukaudessa tai kotiin tai kotona asumista tukevia palveluja vähintään 35 tuntia viikossa).
- Hoitoisuusryhmän III Hoitopalkkiota ei makseta, jos hoitaja olisi samalta ajalta oikeutettu saamaan vuorotteluvapaalain 13 §:n mukaista vuorottelukorvausta (Laki omaishoidon tuesta 5 §).

Hoitoisuusryhmä III b erittäin vaativa ympärivuorokautinen hoidon tarve

Kuvaus:

- Hoidettava selviytyy päivittäisistä toiminnoista ainoastaan jatkuvalla ja runsaalla ympärivuorokautisella hoivalla. Omaishoito on sitovaa ja raskasta. Omaishoito on vaihtoehto ympärivuorokautiselle hoivalle.

Kriteerit:

- Hoidettava tarvitsee ympärivuorokautisesti runsaasti hoivaa ja huolenpitoa tai valvontaa ja ohjausta henkilökohtaisissa toiminnoissa kuten lääkehuollossa, ruokailussa, peseytymisessä, pukeutumisessa, henkilökohtaisen hygienian hoidossa, wc-asioinnilla ja liikkumisessa.
- Hoitotyö edellyttää omaishoitajan työpanosta ja hoitovastuuta ympäri vuorokauden.
- Hoidettava ei kykene ottamaan vastaan ohjausta.
- Hoidettava voi olla pienen hetken yksin.
- Hoidon tarve edellyttää hoidettavan ja omaishoitajan asumista samassa taloudessa.
- Omaishoitajan ei ole mahdollista tehdä omaa tai toisen työtä.

Muut tuen myöntämistä ohjaavat kriteerit:

- Hoidettavalla voi olla kotihoidon tai muita vastaavia palveluja, mutta päävastuu hoidosta on omaishoitajalla.
- Palkkioluokka voidaan alentaa yhtä tai kahta alempaan maksuluokkaan seuraavissa tilanteissa: Mikäli hoidettava saa runsaasti kunnan järjestämiä palveluja (jaksohoitoa 14 päivää tai enemmän kuukaudessa tai kotiin tai kotona asumista tukevia palveluja vähintään 35 tuntia viikossa).
- Hoitoisuusryhmän III Hoitopalkkiota ei makseta, jos hoitaja olisi samalta ajalta oikeutettu saamaan vuorotteluvapaalain 13 §:n mukaista vuorottelukorvausta (Laki omaishoidon tuesta 5 §).

Myöntämisperusteiden tueksi viitteelliset RAI-arvot, joista Maplen lisäksi kahden tulee täytyä:

CPS	4 (Kognitiomittari 0–6)
ADLH	4 (Arkisuoriutuminen, perustoiminnot 0–6)
IADLCH	6 (Arkisuoriutuminen, välinetoiminnot 0–6)
MAPLe	4 (Palvelutarveluokka 1–5)
ABS	4 (haastava käyttäytyminen 0–12)